

Verksamhet

Djurhållning

Beslut om föreläggande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) förelade er muntligen den 1.4.2025 med stöd av 49 § i djurskyddslagen (1998:95) att:

1. Separera den halta kon och ställ henne i en ren och välströad sjukbox samt informera djurets ägare om hältan.
Tidsfrist: Genast.
2. Se till att alla djur får sina klövar kontrollerade och vid behov åtgärdade av klövvårdare.
Tidsfrist: Senast 1.5.2025
3. Se till att djuren är rena.
Tidsfrist: Senast 1.5.2025

ÅMHM ska informeras när åtgärderna är utförda.

Motivering

1. Vid inspektionen den 1.4.2025 observerades ett halt nötkreatur som gick i grupp med andra nötkreatur. Detta djur tillhör inte N.N., men den dagliga skötseln är hans ansvar.

Ett halt djur behöver separeras från djurgruppen så fort som möjligt så att det inte tvingas ge plats för ranghöga djur eller hamnar i kläm när djurgruppen rör sig fort, t.ex. när de vill komma till maten eller blir skrämda av något. Det är viktigt att gå igenom djuren tillräckligt ofta för att upptäcka sjuka eller skadade djur i tid, så att de inte utsätts för ytterligare lidande. Klövvårdare och/eller veterinär behöver kontaktas om djuret är kraftig halt eller om en lindrigare hälta inte går över med några dagars vila.

Djur som insjuknat skall ges ändamålsenlig vård.¹

Ett sjukt eller skadat djur skall snarast ges nödvändig vård, om inte sjukdomen eller skadan är så svår att djuret måste avlivas omedelbart.²

Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djurens hälsa skall främjas och hänsyn skall tas till djurens fysiologiska och beteendemässiga behov.³

En individuell inspektion av djuren skall göras om en allmän inspektion visar att det är nödvändigt. Upptäcks något onormalt skall åtgärder omedelbart vidtas för att utreda och avhjälpa situationen.⁴

2. Vid inspektionen hade många djur i besättningen något långa klövar, vissa hade så långa klövar att de hade börjat vinkla sig uppåt och spetsen har börjat rotera inåt.

Djur vars klövar växer fel behöver få klövvård oftare än djur utan klövproblem. Ett vanligt intervall för att komma till rätta med dylika problem är två gånger per år eller oftare vid behov. Djur vars klövar är förvridna belastar sina leder på ett felaktigt sätt vilket utsätter dem för onödigt lidande och smärta samt kan leda till artros i förlängningen, vilket medför ytterligare smärta och lidande samt leder till tidig utmönstring. Även klövarna i sig felbelastas om de blir för långa och/eller förvridna vilket kan leda till blödningar och smärta i läderhuden och utsätta djuret för onödigt lidande.

Djur skall behandlas väl och med fasta skötselrutiner samt skyddas mot onödigt lidande, stress och sjukdom. Djurens tänder, klövar, hovar eller klor skall inspekteras tillräckligt ofta och vid behov åtgärdas.⁵

3. Den 1.4.2025 var flertalet nötkreatur på djurhållningsplatsen kraftigt smutsiga med gödselpansar på låren och under buken. Även vid inspektionen den 20.12.2024 var flera djur smutsiga med gödselpansar.

¹ Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland, 6 §

² Djurskyddsförordning (1998:96), 1 §

³ Djurskyddsförordning (1998:96), 1 §

⁴ Djurskyddsförordning (1998:96), 2 §

⁵ Djurskyddsförordning (1998:96), 1 §

Att djur hålls tillfredsställande rena är en grundförutsättning för en god djurvälstånd.

När väta, urin och avföring trängt igenom pälsens naturliga skydd mjukas huden upp och kommer samtidigt i direkt kontakt med fukt och bakterier. Detta kan leda till obehag såsom ökad känslighet för kyla, hudirritationer såsom klåda och sveda samt ökad risk för inflammationer och infektioner i området. För digivande kor är det särskilt viktigt att ha god juverhygien för att förebygga mastit som är förenad med smärta och lidande för djuret. Gödselpansar klumpar ihop pälsen vilket stramar åt huden och orsakar smärta och obehag för djuret. Att ligga på hårda, ojämna gödselpansar ökar risken för liggsår och orsakar smärta och obehag.

Djur skall hållas tillfredsställande rena.⁶

Djur skall skyddas mot onödigt lidande, stress och sjukdom. De skall hållas och skötas på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa.⁷

Hörande

Djurhållaren hördes muntligen inför beslutsfattning i samband med inspektionen den 1.4.2025.

Djurhållaren har inga invändningar utan höll med om att bristerna behöver åtgärdas och att de bör kunna åtgärdas inom föreslagna tidsramar. Han säger att han kommer prata med djurägaren till de största djuren (som har gödselpansar) för att få dem avlägsnade från hans gård då de uppenbarligen inte fungerar i det system som används här, då de lägger sig utanför båsen i skrapgången. Vidare hade han ändå tänkt kontakta klövvårdare för ett besök nu under våren för att se över djurens klövar.

⁶ Djurskyddsförordning (1998:96), 1 §

⁷ Djurskyddsförordning (1998:96), 1 §

Tillämpad lagstiftning

Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland (DSL)
Djurskyddsförordning (1998:96) (DSF)

Bakgrund

Den 20.12.2024 utfördes en urvalsbaserad inspektion där brister i djurhållningen konstaterades. Inget svar på hörande inkom till myndigheten inom hörandetiden.

Den 13.3.2025 delgavs djurhållaren ett beslut om förläggande av åtgärder.

Den 1.4.2025 utfördes en uppföljande inspektion där tidigare konstaterade brister hade åtgärdats men nu hade uppstått på nytt och andra nya brister hade uppkommit.

Den 1.4.2025 förelades djurhållaren muntligen om åtgärder.

Avgift

Totalt 90 €. Myndighetens handläggningstid för ärendet uppgår till 1 timme.

För handläggning av ärendet uppbärs en avgift om 90 euro per arbetad timme enligt avgiftstabell 9 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Besvär och tillämpning av beslutet

Detta beslut kan överklagas till Ålands förvaltningsdomstol. Besvärshanvisning bifogas. Detta beslut måste tillämpas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen beslutar annat.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Annett Pfeifer
Praktiserande veterinär
Beslutande

Bilaga

1. Besvärsanvisning
2. Faktura (ej vid e-faktura)